

Л.В. ІВАНЧЕНКОВА

**МОНІТОРИНГ І КОНТРОЛЬ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ
РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ:
ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА**

Л.В. ІВАНЧЕНКОВА

**МОНІТОРИНГ І КОНТРОЛЬ ФІНАНСОВО-
ЕКОНОМІЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
ДІЯЛЬНОСТІ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ:
ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА**

Рецензенти:

Потриваєва Н.В.

д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування, завідувач науково-дослідного відділу Миколаївського національного аграрного університету

Мохненко А.С.

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства Херсонського державного університету

Ужва А.М.

д.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Миколаївського національного університету ім. В.О. Сухомлинського

Рекомендовано до друку Вченою Радою
Харківського національного технічного університету
сільського господарства ім. Петра Василенка
Протокол № 1 від 27.09.2018

I 23

Іванченкова Лариса Володимирівна.

Моніторинг і контроль фінансово-економічних результатів діяльності харчових підприємств: теорія, методологія, практика. Монографія / Л.В.Іванченкова. – Миколаїв: ФОП Швець В.М., 2018. – 296 с.

ISBN 978-617-7421-36-7

В монографії досліджується широке коло питань моніторингу і контролю фінансово-економічних результатів діяльності харчових підприємств. Обґрунтовано методологічні та методичні засади і розроблено практичні рекомендації щодо вирішення важливої наукової і практичної проблеми з моніторингу і контролю фінансово-економічних результатів діяльності харчових підприємств. Сформовано методологічний базис моніторингу й контролю фінансово-економічних результатів діяльності харчових підприємств, який реалізує органічний зв'язок і взаємодію загальнонаукових принципів пізнання та локальної методології фінансово-господарського контролю. На основі узагальнення й систематизації наукових уявлень про особливості функціонування й оцінки фінансово-економічних систем виявлено релевантні підходи до інтерпретації, класифікації й моніторингу харчових підприємств. Обґрунтовано принципи й завдання наукової організації й планування контрольно-моніторингового процесу фінансово-економічних результатів харчових підприємств. Розроблено рекомендації з формування ефективної інформаційно-аналітичної підсистеми системи моніторингу й контролю фінансово-економічних результатів діяльності харчових підприємств.

Монографія складається з передмови, чотирьох розділів, післямови та списку використаних джерел. Матеріали монографії стануть у нагоді студентам вищих навчальних закладів, науковцям, викладачам, аспірантам, фахівцям та власникам різних сфер бізнесу, пересічним громадянам які цікавилися моніторингом і контролем фінансово-економічних результатів діяльності підприємств

ISBN 978-617-7421-36-7

УДК 664.025.12

© Моїсєєва Н.І., 2018

© ФОП Швець В.М., 2018

ПЕРЕДМОВА

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ МОНІТОРИНГУ ТА КОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

- 1.1. Діагностика підприємства як інструмент прийняття рішення 6
1.2 Моніторинг і контроль у системі економічної науки і практики 19
1.3. Особливості побудови системи моніторингу й контролю фінансово-економічних результатів діяльності харчових підприємств 39

РОЗДІЛ 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ І МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

- 2.1. Методологія контролю фінансово-економічної діяльності харчових підприємств 59
2.2. Методологія моніторингу, аналізу та контролю та фінансово-економічних результатів підприємства 72
2.3. Методичний інструментарій аналізу й оцінки фінансово-економічного стану підприємства 82
2.4. Напрями удосконалення методики комплексного аналізу фінансово-економічних результатів діяльності харчових підприємств 100
2.5. Інформаційна база ефективності виробництва 113

РОЗДІЛ 3. ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТОК МОНІТОРИНГУ Й КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

- 3.1. Аналіз харчової промисловості України 130
3.2. Організація й планування контрольно-моніторингового процесу у харчових підприємствах 155
3.3. Принципи й завдання планування й організації контролю фінансово-економічних результатів харчових підприємств 167
3.4. Контроль виконання замовлень і договорів з постачання продукції 181
3.5. Моніторинг й контроль матеріально-фінансової збалансованості діяльності харчових підприємств 188

РОЗДІЛ 4. ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ МОНІТОРИНГУ Й КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

- 4.1. Системний підхід до побудови інформаційно-аналітичної (моніторингової) підсистеми управління харчовим підприємством 211
4.2. Фінансово-аналітичні інструменти в управлінні процесами виробництва й реалізації харчової продукції 233
4.3. Формування підсистеми внутрішньогосподарського контролю у системі управління харчовим підприємством 247
4.4. Методичний інструментарій фінансово-господарського контролю харчового підприємства 262

ПІСЛЯМОВА

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

4
6
6
19
39
59
59
72
82
100
113
130
130
155
167
181
188
211
211
233
247
262
275
280

ПЕРЕДМОВА

Курс на підвищення ефективності харчового виробництва, є стрижневим елементом національної економічної стратегії, оскільки він прямо пов'язаний із питаннями продовольчої безпеки та забезпечення високого рівня життя населення. Функціонування харчових підприємств в умовах жорсткої конкурентної боротьби, зумовлює потребу у формуванні й використанні дієвого інструментарію оперативного управління діяльністю підприємств, складовою яких є методи й засоби діагностики фінансово-економічного стану, здатні забезпечити своєчасне попередження й подолання кризових ситуацій, що мають негативний вплив на ефективність діяльності підприємства.

У цей час розробка сучасного теоретико-методологічного підходу до діагностики фінансово-економічного стану підприємства, зокрема, до оцінки фінансового стану й об'єктивного вимірювання загальної ефективності й рівня організації господарської діяльності з метою її оптимального регулювання, є надзвичайно актуальною науково-прикладною проблемою. Її вирішення тим більш важливо, якщо виходити з того, що організація управління є інтенсивним і некапіталомістким напрямком розвитку бізнесу.

Більшість класичних і сучасних наукових праць орієнтовані на вузькі аспекти традиційної (загальноприйнятої) методології фінансово-економічного аналізу, що доповнюється загальною характеристикою кризових станів і шляхів їх подолання. Останнє викликано тим, що вітчизняна методологія економічної оцінки ефективності діяльності підприємства не задовольняє сучасному етапу розвитку економіки країни, а закордонний досвід аналітичних методів і процедур у цей час ще не повністю адаптований до українського законодавства та стандартів обліку й стану економіки в цілому. З цієї причини проблемі діагностики як інструменту прийняття управлінських рішень, заснованих на комплексному обліку й модельному синтезі всіх змінних складного процесу господарської діяльності, належної уваги не приділяється. Це і зумовлює актуальність обраної тематики та дає підстави

обґрунтувати мету, завдання та зміст дослідження.

Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості практичної реалізації запропонованих підходів й рекомендацій щодо формування у харчових підприємствах та їх об'єднаннях систем моніторингу й контролю фінансово-економічних результатів, а також використання результатів у діяльності державних, корпоративних й суспільних контролюючих органів, в діяльності органів влади різних рівнів при розробці галузевих і регіональних програм.